

Kazatel: Josef Hurta

Písně: 633, 724, 716, 351

Čtení: Ž 139, 1 – 16

Text: J 3, 1 – 3 *Mezi farizeji byl člověk jménem Nikodém, člen židovské rady. Ten přišel k Ježíšovi v noci a řekl mu: "Mistře, víme, že jsi učitel, který přišel od Boha. Neboť nikdo nemůže činit ta znamení, která činíš ty, není-li Bůh s ním." Ježíš mu odpověděl: "Amen, amen, pravím tobě, nenarodí-li se kdo znovu, nemůže spatřit království Boží."*

Už je to 40 let, kdy jsem byl confirmován ve sboru v Růžďce. Po confirmaci jsme byli my, čerství confirmandi, pozváni mládeží k táboráku. A tam nám naši noví kamarádi vyprávěli, co pro ně znamená víra v Ježíše Krista. A já jsem si v duchu říkal: To chci prožívat také. Do té doby jsem totiž mohl mluvit spíše o poslušnosti rodičů než o své vlastní víře. Ale pak jsem byl svými vrstevníky osobně vtažen do otázek víry, a čím dál častěji jsem kolem sebe slyšel to biblické slovo, které říká Pán Ježíš Nikodémovi: „Nenarodí-li se kdo znovu, nemůže spatřit království Boží. Musíte se narodit znovu.“ Co to znamená „narodit se znovu“? Ta otázka mi tehdy nedávala spát, protože jsem věděl, že na tom závisí celá moje věčnost. A tak se i my dnes znovu ptejme spolu s Nikodémem, co tím Ježíš myslí.

Nikodém byl člen židovské rady. (Dnes bychom řekli třeba presbyter nebo člen synodní rady). Evangelista Jan se o něm zmiňuje proto, abychom se s touto postavou mohli i my při čtení ztotožnit. A tento Nikodém jedné noci vyhledal Ježíše, aby s ním mluvil. Ježíšovi bylo tehdy asi třicet, kolik let bylo Nikodémovi nevíme, ale předpokládejme, že mu mohlo být, řekněme takových padesát šedesát let. Jenom si to představte. Ježíš byl proti němu mladík. Pro staršího muže vůbec není snadné přijít k mladšímu a ptát se ho na radu. Přesně to udělal Nikodém. Přišel k Ježíšovi a řekl mu: „Rabbi, učiteli“. Což je vlastně kompliment. Říká: „Mistře, víme, že jsi učitel, který přišel od Boha. Neboť nikdo nemůže činit ta znamení, která činíš ty, není-li Bůh s ním.“ A zřejmě tu nejde o prázdnou lichotku. Nikodém přichází v pokoře. To pro něj nebylo jednoduché. Ale on měl upřímný zájem poznat pravdu. Trápily ho důležité otázky, týkající se možná i jeho vlastního života. A on přitom pochopil něco podstatného. Není důležité, abych si zachoval tvář. Důležitější je, abych poznal pravdu. A tak přišel k tomu mladíkovi Ježíšovi, protože tušil, že v něm je jakási Boží síla.

Nikodém přišel v noci. Je možné, že to udělal ze strachu. Byl to prominentní muž. A proto nechtěl, aby se o tom dozvěděli druzí lidé. Tomu my dobře rozumíme. My jsme na to velmi citliví. Nelíbí se nám, když na nás druzí lidé něco vědí a třeba se nám kvůli tomu smějí nebo nás odsuzují. Lidé znali Nikodéma jako člena židovské rady. Co by tomu řekli, kdyby se dozvěděli, že má možná nějaké duchovní problémy a že se chodí radit s tím blouznivým Ježíšem. Nikodém, ten, který je v čele rady a sám se svými problémy si neví rady. Někdy marníme svůj život tím, že se své problémy bojíme řešit. Máme strach z druhých lidí. Nechceme před nimi dát najevo, že s námi není něco v pořádku. Co o mně řeknou druzí – to je pro ně důležitější než to, co o mě řekne Bůh. A tak celý život úzkostlivě dbáme na to, co si o nás řeknou druzí lidé. Co o nás říká Bůh je vedlejší. A tak svůj život promarníme.

Je možné, že Nikodém se bál lidí. Ale to nevíme. Ta noční hodina mohla mít i jiný důvod. V Orientu je přes den velké horko. A je tam na ulicích rušno. Když lidé chtěli o něčem vážně přemýšlet a diskutovat, využívali k tomu chladnějších chvílí v noci. To byl možná také důvod Nikodémův. On se chtěl zabývat zásadními otázkami teologie, víry, a života. K tomu je potřeba klid. K tomu je potřeba soustředění, ztišení. Proto přišel za Ježíšem v noci. Můžeme si pochopitelně domýšlet, že měl na srdci takové otázky jako my: co se mnou Bůh zamýšlí, proč tu jsem, jak mám věřit v Boha apod. Co trápilo Nikodéma, ale není podstatné. My si tam vložme své palčivé otázky, které nás trápí.

Nikodém dostává od Ježíše hodně radikální odpověď. Ještě se vlastně ani nestačil zeptat a Ježíš mu už dává odpověď. On asi ví, co Nikodéma trápí. Ještě nemáme ani na jazyku slovo, a Ježíš už ví všechno. Zdálky je mu to jasné. Nikodém nevyslovil žádnou otázku a čteme, že Ježíš mu odpověděl. Tzn. řekl to, co Nikodém potřeboval slyšet: „Amen, amen, pravím tobě, nenarodí-li se kdo znovu, nemůže spatřit království Boží.“ Nečteme tam žádný úvod. Prostě tak to Ježíš řekl. „Nenarodí-li se kdo znovu, nemůže spatřit království Boží.“ Jenom tehdy může člověk poznat Boha, dozvědět se jaký Bůh je, pocítit jeho lásku, zakusit jeho blízkost, poznat jeho moc, tedy spatřit Boží vládu, pokud se znovu narodí. A to je zajímavé slovo v Bibli. V řečtině slovo znovuzrození znamená jednak „být ještě jednou narozen“, „znovu narozen“, ale totéž slovo lze přeložit také jako „být narozen shůry, od Boha“. Co to znamená?

1) Je to zjištění možná nepříjemné. V tvém životě se musí stát něco radikálně nového. Život musí být tak obnoven, jako když se něco nového rodí. Život se už nedá zpětně opravit. Ano, my víme, že děláme chyby. Že jsme jen lidé a jsme slabí. A tu a tam očekáváme nějakou pomoc. A jsme schopni i přijmout, že existuje-li Bůh, tak nám v lecčem může i pomoci. Ale pořád si představujeme, že jsme něco jako pokažené auto, které se dá opravit. A že je přece ještě dost dobré na to, aby se ještě dalo opravit. To důležité na tom autě ještě funguje. Proto se ještě vyplatí ho opravovat. V tomto týdnu jsem opravil naši starou mikrovlknku, která nám věrně slouží už třicet let a funguje dál. Pračku jsem udržoval v chodu sedmáct let. Troubu, nemyslím sebe, ale tu na pečení, která nám klekla po třinácti letech jsem také opravil a je zase jako nová. A totéž si myslíme i o svém životě. Ano, máme občas různé chybičky a výpadky a jsme připraveni nechat se opravit, ale v jádru jsme pořád dobří. Občas přijmeme nějakou tu pomoc, ale pak se zase snažíme sami. A myslíme si, že tak by to mohlo jít dál a dál. A že se tak dopracujeme k věčnosti.

Ale Ježíš říká NE. Tvůj život se už nedá opravit. Je tak zničený, že na nějakou opravu můžeš okamžitě zapomenout. Musel by se jedinečně znovu narodit. Musí tu být stvořeno něco opravdu nového. A to nechceme. To se nám nelíbí. To je nepříjemná zpráva. To Nikodém neslyšel rád. Prožil celý život jako morálně vcelku bezúhonný náboženský člověk. Patřil k vedoucím představitelům židovství. Byl členem židovské rady. A ve svém životě udělal mnoho pozitivních zkušeností. Věděl také o svých chybách a slabostech. Proto přišel za Ježíšem. A chtěl radu a pomoc.

Ale Ježíš je tak radikální! To je nepřijatelné! Chce nás společensky úplně odrovnat? Ježíš říká: „Musíš se úplně znovu narodit. Jinak nemůžeš žít s Bohem. Nezakusíš jeho vládu. Nespátíš jeho království“ Jak vám to zní, bratři a sestry? Můžete to přijmout? Že jste tak radikálně ztraceni? Že jste tak totálně závislí na tom, aby Bůh z vás udělal něco úplně jiného a nového?

2) Ale samozřejmě je to i příjemná zpráva, co Ježíš říká. Při narození dostávám nový život darem. Nemohu si ho dát sám sobě. Nemohu se snažit, aby se to stalo. Nenarodím sám sebe. Mohu být pouze narozen. Život je nezasloužený dar. Při znovuzrození dostávám nový život darem.

A teď přemýšlejte: Život je velmi komplikovaný. Víte jak život funguje? Víte jak detailně funguje tělo? Krevní oběh? Nervová soustava? Lymfatický systém? Lékař by to jistě dokázal opravdu vědecky popsat, jak tělo funguje. Nebo nějaký biochemik z University, který ví něco o strukturách bílkovin. Ale já tomu nerozumím. Nerozumím tomu, jak život vlastně funguje. A přesto žiju! A vy taky žijete. Nechci vás podceňovat, ale myslím, že většinou také přesně nevíte, jak vaše tělo funguje. Ale přece to musíte vědět! Jak jinak byste mohli žít? Ovšem tak to je. My prostě žijeme, ačkoli nikdo tomu vlastně pořádně nerozumí, proč. A jen proto, že Bůh nám nový duchovní život dává darem, tak lidé pořád říkají: „Tomu nevěřím, protože tomu nerozumím.“ Ano, je pěkné, když něčemu rozumíme, jak to funguje, ale to není podmínkou pro život. Musím se pouze narodit. Pak dostanu život darem. Při svém narození jsem ničemu o svém životě nerozuměl. A přesto jsem na světě. Pak se třeba pomalu začnu učit něčemu rozumět, ale to není podmínka pro život. Ona je za tím vždycky otázka, co musím udělat. My jsme přece připraveni něco udělat. Ježíš říká: NE. Nic udělat nemůžeš. Musí se to při tobě stát. Buď to dostaneš darem nebo to nemáš.

A to se nám nelíbí. Jako lidé jsme hrdí. Chceme sami něco udělat. Chceme něco opravit. Chceme se snažit. Chceme také odměnu za něco. Ježíš ale říká: Nebudete-li jako malé děti, nevejdete do Božího království. Co je pro děti typické? No, že rádi přijímají dárky. Dospělí s tím někdy mají problém. Chceme se hned revanšovat. A když to nemáme jak oplatit, bojíme se dárek vůbec přijmout. Být závislý na darech může někdo vnímat dokonce jako ponižující a pokořující. Ale děti se bez problémů nechají obdarovat. Když se ve dveřích objeví návštěva, hned čekají, co dostanou. Nemají s tím žádný problém. Přejí si dárky a mají z nich radost. Ježíš říká: „Jestliže se nenarodíte znovu a nebudete jako malé děti, nevejdete do království nebeského.“ Nezažijete tu úžasnou realitu Boží přítomnosti. To je to, co je na tom tak těžké. Že jako lidé jsme hrdí a pyšní. Chceme všechno si udělat sami. Kdyby Ježíš dal podmínku, že musíme udělat sto kliků, tak bychom se o to snažili. A i kdybychom přitom měli vypustit duši, tak bychom se cítili poctěni. Ale Ježíš říká: Já ti to dám darem. Já udělám všechno. Ty jsi jako nemluvně, které se jen narodí. A to se Ježíš snaží Nikodémovi sdělit. Abychom se všichni, jak mladí tak staří, nechali obdarovat. Abychom zcela otočili svůj směr a způsob uvažování a řekli jen: Ježíši, tady jsou moje prázdné ruce. Daruj mi nový život. Učiň ze mě nové stvoření. Daruj mi odpuštění a milost. Křesťanství se od jiných náboženství liší v tom, že neočekává od člověka, aby se vlastními silami vyškral až k Bohu do nebe. Křesťanská víra nemá o člověku iluze, ale věří Bohu. Má veliké očekávání od Boha. Není to náboženství, které by věřilo v člověka, aby ho nějak zbožštilo. Ale věří v Boha, který se polidštil, aby nám daroval svou přítomnost. To je jeho dar a naše spása.

Milí přátelé, my se po kázání budeme modlit. Modlit se, znamená držet před Bohem prázdné ruce. Prázdné ruce ochotné přijmout dar. A přitom smíme říci: Děkuji, že jsi, Bože. Děkuji za dar nového života. Děkuji za tvou lásku. Že mě přijímáš mezi své děti. Odpusť mi moji pýchu. Chci jít za tebou, Ježíši. A když se takto budete modlit, tak přitom vděčně přijměte dar nového života s Bohem, života od Boha. Je to úžasná věc, kterou můžeme zažít tady a dnes.

Modlitba: *Pane Ježíši Kriste, chtěl bych být ten nejlepší křesťan, ale uznávám, že na to nemám. Snažím se, ale nejde mi to. Nezbyvá mi, než pokorně přijmout tvoji milost, přijmout pokořující odpuštění, protože mi máš mnoho co odpouštět. Chci být křesťanem ne pro své zásluby, ale proto, že jsi mi dal nový život, novou identitu, nový šat a nové srdce. A já to z tvé ruky vděčně přijímám. Amen.*

Přímluvná modlitba: *Pane Ježíši, tys pro mě udělal všechno, ty jsi za mne položil svůj život. A mě dáváš život nový. Novou identitu Božího dítěte. Nehleď na moje zásluby. Prosím tě za ty, kteří se stále za něčím honí, a to i v rámci své křesťanské víry, aby si zasloužili pozornost lidí i tvoji. Dej jim poznat tu úlevu, že milost je všechno. Prosíme za své rodiny, přátele, spolupracovníky, bratry a sestry v církvi. Kéž se dovedeme spontánně radovat ze spásy a tuto radost sdílet a v ní souznít. Kéž si v tom navzájem rozumíme a jsme spojeni v jedno tvým Duchem. Prosíme však i za ty, s nimiž si nerozumíme, s nimiž nemůžeme sdílet svou víru, s nimiž se nemůžeme podělit o radost z evangelia. Kéž je tvé evangelium osloví a probudí v nich touhu po životě s tebou. Prosíme, potěšuj ty, kteří jsou smutní, úzkostní, uboňeni, ve stresu, zkroutěni bolestmi a tíživými starostmi. Prosíme za ty, kteří se užírají ve svém nitru a nemají odvahu hledat cestu ven ze svého trápení. Prosíme za ty, kteří se bojí tvé radikální víry v Boha Otce, kterého jsi tak důvěrně oslovoval, když jsi učil své učedníky tuto modlitbu:*

Otče náš, kterýž jsi v nebesích, posvět' se jméno Tvé. Přijď' království Tvé. Buď' vůle Tvá jako v nebi tak i na zemi. Chléb náš vezdejší dej nám dnes. A odpusť' nám naše viny, jakož i my odpouštíme našim viníkům. A neuveď' nás v pokušení, ale zbav' nás od zlého, neboť Tvé je království i moc i sláva na věky.